

Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott

4002/2014. tájékoztatás

a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2014. évi ellenőrzési feladatainak végrehajtásához kapcsolódó ellenőrzési irányokról

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 90. § (1) és (9) bekezdései értelmében a kötelező ellenőrzéseken túl az állami adó- és vámhatóság az ellenőrzési tevékenységét a vezetője által évenként február 20-áig közzétett ellenőrzési tájékoztatás alapján végzi. A jogszabályi felhatalmazásra tekintettel a 2014. évi ellenőrzési tevékenységre vonatkozóan a következő tájékoztatást adom.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) stratégiai célkitűzése, hogy nemzetgazdasági és társadalmi szerepvállalását növelje a hazai, valamint az európai uniós gazdasági, pénzügyi és környezetvédelmi érdekek védelme területén, melynek érdekében a hatósági eszközök törvényes alkalmazásával következetesen fellép mindazokkal szemben, akik nem teljesítették adókötelezettségüket és törekszik azok visszatartására, akik hajlamosak hasonló kockázatvállalásra.

A NAV a költségvetési bevételek minél teljesebb biztosítását és ennek érdekében a jogkövetés elősegítését, a rejtett gazdasági tevékenység visszaszorítását a közteherviselés alkotmányos elveinek érvényre juttatása mellett az adó- és pénzügyi, valamint a vám- és jövedéki ellenőrzési eszközökkel a jogsértések feltárásával és szankcionálásával valósítja meg.

A célkitűzések megvalósítása során a NAV az ellenőrzések lefolytatására rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának módját és mértékét az adóalanyok adózáshoz való hozzáállása, a károkozási potenciál mértéke és valószínűsége alapján határozza meg.

A NAV ellenőrzési tevékenységében a jogszabályok által biztosított jogosítványok és eszközök mind hatékonyabb kihasználása mellett egyre nagyobb szerepet kap a magas színvonalú informatikai támogatottsággal megvalósuló kockázatkezelés és kiválasztás; a NAV adó-és vám ellenőrzési szakterületeinek, illetve bünyügyi szakterületének együttes, egymást kiegészítő fellépésével megvalósuló vizsgálati módszerek alkalmazása, továbbfejlesztése, valamint a társhatóságokkal történő folyamatos együttműködésből származó előnyök szélesebb körű kiaknázása.

A)

Az adóztatási szerv ellenőrzési feladatai Kiemelt vizsgálati célok

I. A kockázatkezelés irányai, az ellenőrzésre történő kiválasztás feladatai

Az ellenőrzések helyes irányainak és arányainak meghatározása körében a kockázatkezelésnek és a kiválasztásnak az ellenőrzéseket továbbra is

- a legnagyobb valószínűséggel, legnagyobb mértékű költségvetési kárt okozó rétegekre és kötelezettségzegésekre,
- az adóelkerülő tevékenység megkezdését követő minél közelebbi időpontokra,
- minél több jelen idejű, az aktuális gazdasági folyamatokra megképzett mutató alkalmazásával

kell irányítania.

Az ellenőrzéseknek elsődlegesen az életútjuk, kapcsolatrendszerük vagy költségvetési kapcsolatuk mérete okán jelentős kockázatú áfa alanyokat, valamint az előzőek körébe nem tartozó, de az aktuális adataik alapján jelentős új kockázatokat mutató áfa alanyokat, áfa-regisztráltakat, továbbá a kockázatosnak minősülő társaságok haszonhúzó tagjait és a jelentős jövedelmeket eltitkoló magánszemélyeket kell érintenie.

1. Adóregisztrációt követő és fokozott adóhatósági felügyelethez kapcsolódó kockázatkezelés

Az adóregisztrációt követő, az induló vállalkozásokat és a személyi változással érintett társaságokat érintő komplex kockázatelemzés kiterjed valamennyi cégbejegyzésre kötelezett vállalkozásra, emellett pedig továbbra is követelmény, az adott évben jogelőd nélkül alakult társaságok legalább 10%-ának 90 napon belüli helyszíni ellenőrzése is.

E körben a kockázatelemzés elsősorban a tervezett tevékenység folytatásához szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétének, az alapítók, tagok, tulajdonosok korábbi és jelenlegi érdekköréhez tartozó vállalkozásokhoz fűződő kapcsolatának és adózási szokásainak értékelése alapján történhet.

A kockázatok minél előbb történő kiszűrése érdekében azonban indokolt tovább szélesíteni e speciális kockázatelemzési eljárás alapján kockázatosnak minősített adózók esetében a KOCKERD jelű kérdőív kitöltésére felhívottak körét, valamint a kérdőívekre adott válaszok helytállóságának helyszíni ellenőrzését. Az adóhatóság soron kívüli intézkedési kötelezettségét vonja maga után, ha a helyszíni ellenőrzés a törvény vonatkozó előírásaival összhangban az adószám felfüggesztésének vagy törlésének feltételeit állapítja meg.

Abban az esetben pedig, amikor a kockázatelemzési eljárás eredményeként fokozott adóhatósági felügyelet kerül elrendelésre, az adóhatóság - a jogszabály által előírt többletkötelezettségek teljesítésének ellenőrzése mellett - a jövőben is kiemelt figyelemmel kíséri a fokozott adóhatósági felügyelet alá vont vállalkozások adózását, különös tekintettel a bevallási fegyelem alakulására, a fizetési hajlandóságra, a bejelentési kötelezettségek szabályszerű teljesítésére, illetve a gazdasági tevékenység hirtelen megváltozására utaló körülményekre.

2. Az adózók életútjához, kapcsolatrendszeréhez vagy költségvetési kapcsolatának volumenéhez igazodó kockázatkezelés

Az adózási életút jelentősebb állomásaihoz (átalakulás, tulajdonosokat vagy szervezeti képviselőket érintő személyi változások, illetékesség -, illetve székhelyváltás, megszűnés) kapcsolódó adózási döntések általában önmagukban nem vagy nem jelentős mértékben hordoznak kockázatot, ugyanakkor egyéb kockázatokkal együtt már megalapozhatják az ellenőrzésre történő kiválasztást.

Az ellenőrzéseket megelőző kiválasztás során a jövőben is kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbi területekre.

2.1. Székhely- és/vagy illetékesség változáshoz kapcsolódó kockázatok, különösen:

- a bejelentett székhelyet székhelyszolgáltató biztosítja és a székhelyszolgáltatóhoz történő bejelentkezés, illetve a nyújtott szolgáltatás tényleges tartalma nem felel meg a székhellyel szemben támasztott jogszabályi követelményeknek,
- a bejelentett cím nem létező, vagy a létező cím alkalmatlan a székhelytől megkívánt funkcióra,
- a székhelyként történő használat jogcíme nem/ vagy nem megfelelően igazolt,
- gyakori székhely-, vagy illetékességváltás, melyhez tényleges gazdasági indok nem kapcsolódik.

2.2. Személyi változásokhoz kapcsolódó kockázatok, különösen:

- a vállalkozást olyan külföldi magánszemélynek értékesítik és/vagy ügyvezetője olyan külföldi magánszemély lesz, akinek nincs belföldi bejelentett lakcíme, csak kézbesítési meghatalmazottra vonatkozó adatok bejelentésére került sor;
- céghalmozó, cégbedöntéssel érintett személy kerül ügyvezetői, tulajdonosi körbe,
- az új ügyvezetőként bejelentett személy tényleges ügyvezetői tevékenységet nem végez.

2.3. Az adózók költségvetési kapcsolataihoz köthető kockázatok, különösen:

- bevallási szokások lényeges megváltozása,
- a bevallások benyújtásának elmaradása,
- a bevallások értékadatainak tendenciózus, jelentős megváltozása,
- a bejelentési kötelezettségek többszöri elmulasztása.

2.4. Az adózók kapcsolatrendszerét érintő kockázatok, különösen:

- a korábban az adóhatóság látókörébe került szándékos adóelkerülők, fantom cégek tulajdonosainak és képviselőinek érdekeltségi körébe tartozó, bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés keretében még nem ellenőrzött vállalkozások,
- a felszámolási vagy kényszertörlési eljárással megszűnő társaságok tulajdonosi köre által alapított új társaságok,
- az adóhátralékot felhalmozó cégek tulajdonában lévő vagyonelemek kivonását követően – nem a jövőbeni gazdasági tevékenység folytatása céljából - felvásárló cégeknek, illetve magánszemélyeknek (ún. cégtemetőknek) értékesítők még élő cégkapcsolatai,
- kockázatosnak minősülő társaságok haszonhúzó tagjai.

3. Új kihívások a kockázatkezelésben

A kockázatelemzés folyamatosan megújuló, fejlődő terület, melynek egyaránt meg kell felelnie a gazdasági környezet kihívásainak és a kormányzati elvárásoknak.

A 2013. évtől kezdve bevezetett általános forgalmi adót érintő belföldi összesítő jelentés adatainak felhasználásával növelni kell a valószínűsíthetően áfa csalásokban résztvevő, fiktív számlákat kibocsátók, a fiktív számlák befogadásával, körbeszámlázással magasabb támogatási összeghez jutók, a belföldi termékértékesítéseiket közösségi termékértékesítésnek álcázók, a beszerzéseiket és így továbbértékesítéseiket is eltitkolók ellenőrzésre történő kiválasztásának arányát.

2012. októberében a Kormány az adóelkerülési lehetőségek és azok módozatainak szűkítése érdekében döntött arról, hogy a kiskereskedelmi és szolgáltató szektor azon részében, ahol kötelező pénztárgépet használni, meg kell teremteni a pénztárgépek és az állami adóhatóság szervere közötti online kapcsolatot, amely nemcsak az eddigi manipulációs lehetőségek kiszűrésére alkalmas, hanem biztosítja az adóhatóság számára a – kockázatelemzési és az ellenőrzési feladatok ellátása szempontjából egyaránt - gyors és pontos adatelérést a feldolgozott adatokra vonatkozóan. Az adóhatóság 2014. évi feladata, hogy a kereskedelmi és technikai adatok rendszerezésével, elemzésével, időbeli összehasonlításával feltárja azokat a visszaélési sémákat, amelyekkel kimutathatóvá válnak a legális üzletmenettől látványosan eltérő olyan tételmozgások, illetve a gyanús használatra vonatkozó olyan mintázatok, amelyek akár önmagukban, akár az ugyanazon adózóra vonatkozóan más forrásból – különösen az áfa bevallások adataiból - származó információkkal, illetve az azok alapján kialakított kockázati jellemzőkkel összevetve az ellenőrzésre történő kiválasztást ebben az adózási körben megalapozhatják.

A világhálóra felkerülő adatok, információk bővülésével tovább erősítendő a nyilvánosan elérhető adatok kockázatelemzés során történő hasznosítása, amely különös jelentőséggel bír az internetes értékesítések vonatkozásában végzett ellenőrzéseket megelőző kiválasztás célzottá tételében.

A 2014. évben kiemelt célkitűzés az adó- és a vámhatóság valamennyi szakterületét egyaránt kiszolgáló komplex kockázatkezelési tevékenység kialakítása.

II. Az adatok gyűjtését célzó, illetőleg az egyes gazdasági események valóságának vizsgálatára irányuló, valamint az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések szerepe, iránya

Az adóhatóság fontos célkitűzése, hogy 2014-ben az adatok gyűjtését célzó, illetőleg az egyes gazdasági események valóságának vizsgálatára irányuló, továbbá az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések révén egyre szélesebb adózói kör kerüljön közvetlen kapcsolatba az adó- és vámhatósággal. Ezen ellenőrzési típusok a legalkalmasabbak a jogkövető magatartás elősegítésére, de szerepük kiemelkedő a bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések előkészítésében, vagy azokhoz kapcsolódó vizsgálatként társulva a bizonyítás megalapozásában is.

1. Adatgyűjtésre irányuló ellenőrzések

Az adatok gyűjtését célzó – a NAV vámszerve által önállóan is végezhető - klasszikusnak számító operatív ellenőrzések (a számla- és nyugtaadási kötelezettség teljesítésének vizsgálata, a bejelentés nélküli foglalkoztatás megállapítására irányuló ellenőrzések, árueredet, illetve leltár vizsgálatok) 2014-től kiegészülnek az online pénztárgépek bevezetéséhez kapcsolódó – speciálisabb adóellenőri ismereteket igénylő - ellenőrzésekkel.

A pénztárgép távoli felügyeletével, a helyszínen lebonyolítható valós idejű lekérdezések segítségével, azonnal kontrollálható – többek között -, hogy az adott üzletben hány és pontosan mely AP számú pénztárgépnek kellene lennie; használnak-e az üzletben nem regisztrált pénztárgépet; az adott üzletben lévő, online adatot nem küldő pénztárgép részesült-e egyedi felmentésben, illetve a próbavásárlás során vásárolt tételeket rögzítette-e a pénztárgépben lévő Adóügyi Ellenőrző Egység, és az adatok rendben eljutottak-e a NAV szerveréhez.

Az online pénztárgépek kibővítik a forgalomszámlálás lehetőségeit, valamint a nap elején a pénztárgép kasszájában lévő nyitó pénzkészlet értékéből kiindulva megkönnyítik a pénztárgépbe be nem ütött értékesítések kimutatását, a pénztárgép kasszájában lévő pénzkészlet-növekedés és a pénztárgépben rögzített bevételek közötti eltérés feltárását.

Az operatív ellenőrzések kiemelten figyelemmel kísérik majd a pénztárgép üzemeltetésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítését is, melyek elmulasztását a jogalkotó is magasabb összegű (magánszemélynél 500 ezer, más üzemeltetőnél 1 millió forintig terjedő) mulasztási bírság kiszabásának kilátásba helyezésével szankcionál.

A 2014. évben is hangsúlyosak a NAV adó-, vám-, és bűnügyi szakterületének, indokolt esetben társhatóságokkal kiegészülő, együttes jelenlétével lefolytatott összehangolt vizsgálatok.

Az áru útját a termelőtől/gyártótól a végfelhasználóig végigkísérve, termelési/kereskedelmi ciklusokra, termékpályákra specializáltan, illetve együttesen végzett operatív ellenőrzések során nyert információk jelentős mértékben támogatják a számlázási láncolatba kizárólag az adóelőny realizálása érdekében beiktatott szereplők feltárását. Az ágazat specifikus akciók, tematikus vizsgálatok eddigi eredményei igazolják az egy-egy tevékenységre, adózói körre koncentráltan szervezett akciók további létjogosultságát.

A hatékony ellenőrzésszervezés megvalósulása érdekében – célzott kockázatelemzési támogatottság mellett – a jövőben sem mellőzhető az azonos vállalkozói csoport érdekkörébe tartozó társaságok együttes vizsgálata.

Egyre nő azoknak az eseteknek a száma, amikor az adóhátralékot felhalmozó cégeket a vagyonelemek kivonását követően a jövőben gazdasági tevékenységet nem folytató személy, vagy társaság (ún. „cégtemető”) részére értékesítik.

A korábbi tulajdonosok rendszerint már a cégalapításkor számolnak a tartozások felhalmozását követő cégeladás - mint a tartozások megfizetésének elkerülésére szolgáló módszer - alkalmazásának lehetőségével, és a társasági vagyont saját vagy más személyek javára úgy csökkentik, hogy tudják, illetve az általában elvárható gondosság tanúsítása esetén tudniuk kellene, hogy ez által a társaság a kötelezettségeit harmadik személyek illetve a költségvetés felé már nem lesz képes teljesíteni.

2014-ben a „cégtemetők” útján történő cégbedöntés elleni eredményes fellépést hivatott elősegíteni a „cégtemetők” és a korábbi tulajdonosok még élő cégkapcsolatainak, a vállalkozás folytatásának tárgyi (pénzügyi) és személyi feltételeinek meglétére vonatkozó, adatgyűjtés keretében történő fokozott helyszíni ellenőrzése.

Az információtechnológia rohamos fejlődését kihasználva kialakuló adóelkerülési technikák elkerülhetetlenné teszik az ellenőrzési tevékenység specializálódását, újfajta ellenőrzési módszerek kialakítását, amelyben kiemelt szerepet kap az adózó számítástechnikai rendszer útján rögzített, adózással összefüggő elektronikus adatainak - adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés keretében történő - lemásolása és az adóhatóság által így megszerzett adatok utólagos adóellenőrzés során történő kiértékelése, elemzése (adatmentéssel támogatott ellenőrzés).

Az adóhatóság rendelkezésére álló modern információtechnológiai eszközök segítségével egyre szélesebb körben szükséges feltárni és preventív hatást kifejtve visszaszorítani az informatikai rendszerek manipulálása révén megvalósított adózási visszaéléseket.

Az adóhatóság az ellenőrzést a jövőben az adózó által könyvei, nyilvántartásai vezetéséhez, valamint a bizonylatok feldolgozásához alkalmazott szoftverek, informatikai rendszerek, számítások és egyéb tények, adatok, körülmények megvizsgálásával is lefolytathatja, miáltal a jelentős bizonylatmennyiséget kezelő, illetve vállalatirányítási rendszereket használó vállalkozások ellenőrzésénél a bizonylatok egyedi vizsgálatát megelőzheti a feldolgozásához alkalmazott megoldások adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés keretében történő áttekintő felmérése, majd szükség esetén utólagos adóellenőrzés keretében logikai, és rendszerhibákkal összefüggő, helytelen könyvelésből eredő adóeltérések feltárása.

A jövőben még hangsúlyosabbá válik a helyi sajátosságok figyelembevételével is jelentős támogatással finanszírozott beruházások helyszíni ellenőrzése, mivel az adózók egy része továbbra is a támogatás jogosulatlan igénybe vételével és az általános forgalmi adó adónemben jogszabályellenes magatartás által realizált adóelőny útján kíván lépéselőnyre szert tenni a tisztességes piaci szereplőkkel szemben. Az adatgyűjtésre irányuló ellenőrzések fokozása indokolt a jelentős költségvetési támogatásban részesülő civil szervezetek körében is.

A NAV hatékony feladatellátása érdekében az ellenőrzések során feltárt adatok felhasználásával törekedni kell a felszámolási és végrehajtási szakterület tevékenységének előmozdítására is. Mivel a szakterület munkájának elsődleges célja a fizetéseképtelenségi eljárások alá került adósoktól a lehető legmagasabb megtérülés biztosítása, a helyállási kötelezettség széles körű alkalmazásának támogatása, ezért az adatgyűjtés iránya ennél az adózási körnél az adós korábbi vagyónváltozásainak feltárása, megteremtve ezáltal a felszámolási vagyon növelésének, a kimentett vagyonok visszakövetelésének, ezek hiányában pedig a büntetőjogi felelősségre vonás kezdeményezésének lehetőségét.

2. Egyes gazdasági események valóságának vizsgálatára, valamint az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések

A 2012-től hatályos jogszabály módosítással bevezetett egyes gazdasági események valóságának vizsgálatára irányuló ellenőrzés a vitathatatlanul időigényes, sokszereplős lánckereskedelmi ügyletek

hatékonyabb felgöngyölítését segíti. Az ellenőrzési típus törvény által biztosított előnyeit elsősorban a csalárd értékesítési láncolatok felderítéséhez nélkülözhetetlen kapcsolódó vizsgálatok során indokolt hasznosítani. Az illetékességi szabályok változása értelmében a gyors és hatékony feladatvégzés, valamint a felesleges adminisztrációs terhek elkerülése érdekében a vizsgálatokat főszabályként az alapellenőrzést végző adóigazgatóság folytathatja le.

Az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések alkalmazása – az adókötelezettségekhez igazodóan – rendkívül széles körű, az ellenőrzés kiterjedhet bármely adóval összefüggő bevallási-, bejelentési-, nyilvántartás vezetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére. A nyilvántartás vezetési kötelezettségek közül továbbra is kiemelt jelentőségű a kapcsolt vállalkozások ügyleteire vonatkozó transzferár nyilvántartás vezetési kötelezettség ellenőrzése, az egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazottak bejelentésének, továbbá a foglalkoztatotti jogviszony keletkezése és megszűnése szabályszerű bejelentésének ellenőrzése.

Az egyes adókötelezettségek teljesítésének vizsgálata során figyelemmel kíséri az adóhatóság a bevétel megszerzése érdekében felmerült kiadásokról szóló számlák és más bizonylatok megőrzési kötelezettségének teljesítését, különös tekintettel az eva alanyokra, az átalányadózás szerint adózó egyéni vállalkozókra, a kisadózó vállalkozások tételes adóját választókra és mezőgazdasági őstermelőkre.

Az uniós normaváltozásokkal összhangban 2013. január 1-jétől módosultak az elektronikus számlázásra vonatkozó szabályok. Preventív jellegű ellenőrzések lefolytatásával szükséges elősegíteni az elektronikus számlázással kapcsolatos egységes jogalkalmazást, a vonatkozó jogszabályok betartását.

III. A bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések célkitűzései

Az ellenőri kapacitások döntő hányada 2014. évben is a bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzésekre – beleértve ebbe a költségvetési támogatások, adó-visszatérítések és adó-visszaigénylések kiutalását megelőző ellenőrzéseket is – összpontosul. A legjelentősebb kockázatokra fókuszáló, célzott kiválasztást követő ellenőrzések során - a költségvetési károk minimalizálása, a jogellenes magatartások mielőbbi megakadályozása és a beszedés hatékonyságának növelése érdekében - a vizsgálattal érintett időszakok aktuális gazdasági folyamatok irányába történő közelítése; több, rövidebb időszakot érintő ellenőrzés lefolytatása elengedhetetlen.

A költségvetés önadózásból származó bevételei tekintetében meghatározó, legnagyobb adóteljesítményű adózók esetében – a kockázatelemzés alapján kiválasztott körben - nem mellőzhetőek a két-három évet átfogó adóellenőrzések sem, mert ebben a körben így biztosított leginkább az adóbevételek felügyelete.

1. Általános forgalmi adó

A kiutalás előtti ellenőrzések hagyományos területei (általános forgalmi adó, személyi jövedelemadó, támogatások) közül a visszaigényelt általános forgalmi adó összegek kiutalás előtti ellenőrzése 2014. évben is a legnagyobb arányt képviseli és változatlan intenzitással alkalmazandó, mivel rendeltetésénél fogva ez a fiktív jogügyletek alapján történő jogosulatlan adó-visszaigénylések megakadályozását leggyorsabban lehetővé tevő vizsgálati típus.

A költségvetés önadózásból származó bevételei között súlyánál és nagyságrendjénél fogva is meghatározó általános forgalmi adó tekintetében tapasztalhatók a legnagyobb mérvű visszaélések, így az utólagos ellenőrzések keretében 2014-ben is folytatódik a legjellemzőbb családi struktúrák és az abban érintett adózók feltárása, elmaradt adókötelezettségeik megállapítása, szankcionálása, szükség esetén büntetőjogi felelősségre vonásuk kezdeményezése.

A tapasztalatok alapján ellenőrzést indokolt lefolytatni az olyan, végső fogyasztók számára termékértékesítési vagy szolgáltatásnyújtási tevékenységet végző adózóknál, akik a fizetendő adójuk csökkentését azzal kívánják elérni, hogy az értékesítésről nem állítanak ki bizonylatot. Különösen indokolt ez

azokban az esetekben, ahol korábban már többször is megállapításra került a számla-, nyugaadási kötelezettség elmulasztása, illetve igazolatlan eredetű áru forgalmazása.

Jelentős ellenőrzési kapacitást szükséges fordítani a nagy forgalmat realizáló és a fizetendő adót valótlan tartalmú számlák befogadásával csökkentő ún. adóminimalizáló adózók ellenőrzésére is, különösen akkor, ha a számlát kiállító és befogadó vállalkozások ügyvezetői/tulajdonosi köre azonos.

Emellett az ellenőrzések kiemelt területét képezi azoknak az eseteknek a feltárása, amikor külföldről, jellemzően a Közösség valamely más tagállamából, avagy harmadik országból származó, de a Közösség más tagállamában szabadforgalomba helyezett árut a vállalkozások fiktív kereskedelmi láncolaton keresztül értékesítik adót nem fizető fantom (az adóhatóság által elérhetetlen) cég beiktatásával, míg az áru közvetlenül a „haszonhúzóhoz” kerül.

Folyamatosan fokozott figyelmet indokolt fordítani a színlelt közösségen belüli értékesítéssel megvalósított körhintacsallásokra, és azokra az esetekre, amikor a belföldön megvásárolt termékek Közösségen belüli értékesítésének színlelése mellett történik a belföldi értékesítés.

Az áfa csalások feltárása kiterjed a belföldi általános forgalmi adó összesítő jelentés adatainak összefuttatása révén kimutatott jelentős eltéréssel érintett adózók ellenőrzésére, különösen, ha a bevallási adatokból egyéb szempontból is a gazdasági tevékenységgel kapcsolatos anomáliákra vonható le következtetés.

A számlagyarak, csalárd értékesítési láncolatok, körbeszámlázásos ügyeletek felderítésének ki kell terjednie a kockázatelemzéssel feltárt, szervezett csalási konstrukciókban résztvevő vállalkozások és az azokat irányító, haszonhúzó magánszemélyek együttes ellenőrzésére. A legnehezebben felderíthető, az egyes területi szervek illetékességi területén, vagy akár az országhatárokon is átnyúló, bonyolult ügyekben az általános hatásköri és illetékességi szabályoktól eltérő ellenőrzés lefolytatására a NAV elnökének utasítása alapján bármelyik adóigazgatóság jogosult, miáltal az egyes ügyek összefüggései és kapcsolódási pontjai még gyorsabban és hatékonyabban feltárhatók.

Az évről évre komplexebb adóelkerülési technikák teljes körű feltárása, az ellenőrzések megállapításainak ténybeli és jogi megalapozottsága nélkülözhetetlen. A teljes körű bizonyítás mind a hazai bíróságok, mind az EU Bíróság ítéletei alapján alapvető elvárás.

A jogsértések feltárása körében nélkülözhetetlen a vám és bünyügyi szakterülettel történő szoros együttműködés. A NAV vámszerve által tevékenységével összefüggésben kezelt adatok adóellenőrzések során történő felhasználása különösen fontos azokban az esetekben, amikor - a vámhatóság által lefolytatott mélységi ellenőrzések során megismert - áruforgalmi adatok és az ugyanazon időszaki általános forgalmi adót érintő bevallás adatai között jelentős eltérés tapasztalható.

Az adókikerülésre irányuló értékesítési láncolatba illesztett, az Európai Unió más tagállamaival folytatott kereskedelmi ügyletek vizsgálata a tagországokból érkező kontroll adatok felhasználásával a 2014. évben sem mellőzhető, főként a forgalmukhoz képest nagy összegű negatív VIES eltérés mellett jelentős nagyságrendű Közösségen belüli kereskedelmet folytató adózókra irányuló vizsgálatok során.

A kontroll adatok mellett törekedni kell az egyéb, a tagállamoktól érkező jelzések minél hatékonyabb felhasználására, így a TANÁCS 2010. október 7-ei, a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről szóló 904/2010/EU RENDELET X. fejezete szerinti együttműködés keretében kapott (EUROFISC) jelzések, továbbá a nemzetközi információcsere keretében rendelkezésre álló adatok fokozott hasznosítására. Az adójogszabályok megsértése elleni fellépés érdekében a tagállamok adóhatóságaival közösen folytatott ellenőrzések szerepe sem elhanyagolható. A más államok áfa csalások felderítésével foglalkozó szervein túlmenően továbbra is kiemelt fontosságú a releváns nemzetközi szervezetekkel történő szoros együttműködés.

2. Környezetvédelmi termékdíj, népegészségügyi termékadó és energiaadó ellenőrzése

A környezetvédelmi termékdíj, népegészségügyi termékadó és energiaadó ellenőrzések célja többek között az adófizetésre jogszabály szerint kötelezett, de adókötelezettségeivel kapcsolatban bevallás, illetve környezetvédelmi termékdíj esetében a bejelentés benyújtását elmulasztó adózók felderítése, az adófizetési kötelezettséget szabályszerűen teljesítők körének bővítése.

A környezetvédelmi termékdíj ellenőrzések során különösen vizsgálendő az átvállalásra vonatkozó szabályok betartása - beleértve az átvállaló által történő környezetvédelmi termékdíj megfizetésének ellenőrzését is -, a számlán való feltüntetési kötelezettség teljesítése, az újrahasználatos csomagolószerek használatára vonatkozó jogszabályi feltételek teljesítése, a nyilatkozattal értékesített csomagolószerek nyilatkozatban foglalt cél szerinti felhasználása. Az egyéni hulladékkezelőket érintő környezetvédelmi termékdíj vizsgálatok során szoros együttműködés indokolt a vámszakterület hulladékgazdálkodást ellenőrző szervezeti egységeivel, biztosítva az érintett gazdálkodók mind hatékonyabb ellenőrzöttségét. A visszaélések gyakorisága alapján a vizsgálatokkal leginkább érintett termékkörök az egyéb kőolajtermékek és gumiabroncsok.

Az energiaadó adónemben főként a visszaigénylések szabályszerűségét szükséges ellenőrizni.

A népegészségügyi termékadó vizsgálatoknak ki kell terjednie a termékek helyes tarifális besorolására, az összetétel hitel érdemlő igazolására, a mentességek jogszerű alkalmazására, a számlán való feltüntetési kötelezettség szabályos teljesítésére, valamint az Egészségbiztosítási Alapot jogszerűen megillető, de nem realizálódott bevételek utólagos előírására is. A vizsgálatot érintett adóköteles termékkörök különösen az energiatital, üdítőital, ételízesítő, gyümölcsíz és az előrecsomagolt cukrozott készítmények. A termékek adókötelezettségének megállapítása érdekében, amennyiben ez szükséges és lehetséges, mintavétel végezhető.

3. Társasági adó és egyéb adók, adókötelezettségek

A társasági adó ellenőrzések tekintetében figyelmet kell fordítani az adózás előtti eredmény terhére indokolatlanul elszámolt költség-, ráfordításelemek kiszűrésére, mert évekig hatással lehetnek a társasági adó fizetésére (elhatárolt veszteség), illetve annak elmaradására. Különös gondosságot igényel az olyan ügyletek vizsgálata, amelyek kedvezményezettjei külföldi leány-, anyavállalatok (tőke/profit kimentés), a veszteség pedig a hazai cégeknél csapódik le. Az adóalap módosító tételek meghatározásakor figyelmet kell fordítani arra, hogy a terven felüli értékcsökkenésként elszámolt, az értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök nettó értékének kivezetésekként elszámolt összeg, valamint különböző bírságok, szankciók gyakorta nem kerülnek adóalap növelő tételként besorolásra.

Az ellenőrzéseknek ki kell terjednie a beruházásnak minősülő tételek elszámolásának helytállóságára, a bizonylat nélküli, fiktív számlákra alapozott költségelszámolások feltárására.

A kapcsolt vállalkozások, transzferárak ellenőrzése rendkívül időigényes, nagy szaktudást igénylő feladat. A szokásos piaci ársáv megállapításánál egyre nagyobb szerepet kap a hagyományostól eltérő módszerek alkalmazása, ami fokozott körültekintést kíván az ellenőrzésben résztvevőktől. Az ellenőrzések során indokolt figyelemmel kíséreni a kapcsolt vállalkozások egymás közötti pénzügyi műveleteinek eredménymódosító hatását, rövid lejáratú kölcsönszerződések során felszámított, szokásos piaci ártól eltérő kamattal összefüggő adóalap korrekciókat, valamint az ügyletekkel érintett immateriális javak piaci árának helytállóságát.

Új kihívást jelent a nemzeti adóbevételek csökkenését eredményező nemzetközi vállalatcsoport-
struktúrákkal szembeni fellépés. Az agresszív adótervezés a törvények technikai értelmezéséből kiindulva az adórendszerek különbözőségeit használja ki a vállalatcsoport tényleges adóterhének minimalizálása érdekében, ezért az ellenőrzésre hárul annak feltárása és bizonyítása, hogy az egyes struktúrák mennyiben szolgálnak valós gazdasági indokokat és mennyiben minősíthetők mesterségesnek, azaz adóelkerülő célzatúnak.

A gazdaság ösztönzésében fontos szerepet tölt be a kutatás-fejlesztési tevékenység. A kutatás-fejlesztési tevékenységgel kapcsolatban társasági adóalap csökkentést alkalmazó, illetve - elévülési időn belül - az innovációs járulékok kötelezettséget csökkentő adózók vizsgálata során alapvető fontossággal bír az érintett tevékenység megfelelő minősítése, különösen a megbízás keretében elkészített olyan tanulmányok esetében,

amelyek nem elégítik ki a kutatás-fejlesztéssel szemben támasztott tartalmi követelményeket. Az ellenőrzéseknek ki kell terjednie a saját tevékenységi körben végzett kutatás-fejlesztés költségeinek helyes elszámolására is.

A társaságok által igénybevett támogatások (államháztartással szembeni egyes juttatások) felhasználásának, szabályszerű igénybevételének ellenőrzése alapvető közérdek.

Adókedvezmények közül a fejlesztési adókedvezményt az első igénybevételt követő harmadik év végéig legalább egyszer köteles ellenőrzés alá vonni az adóhatóság, de emellett figyelmet fordít többek között a látvány-csapatsportok támogatása címén – visszafizetési kötelezettség nélkül átadott támogatás, juttatás, pénzeszköz, eszköz alapján - igénybe vehető adókedvezmény érvényesítésére, valamint a kis- és középvállalkozások adókedvezményeire (kisvállalkozások adókedvezménye, befektetési adóalap-kedvezmény) is.

A társasági adókötelezettség ellenőrzése együtt jár a számviteli rend és a bizonylati fegyelem vizsgálatával. Az adóhatóság következetesen feltárja és szankcionálja a könyvek, nyilvántartások vezetésének elmulasztását, a nyilvántartások és benyújtott bevallások összegben való eltérését, a belső szabályzatok hiányát, illetve előírásainak be nem tartását, a bejelentési és adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítését, továbbá a bizonylat kiállítás és iratmegőrzés szabályainak be nem tartását.

Tekintettel a feltételes adómegállapítás tárgyában hozott határozatok növekvő számára, valamint arra, hogy az érintett tranzakciók számos esetben jelentős ügyleti értékkel bírnak, az adómegállapítás iránti kérelemben foglalt tények teljesülésének utólagos ellenőrzésére a jövőben is kiemelt feladatként tekint az adóhatóság.

A jövedelem -(nyereség-) minimum utáni adókötelezettség teljesítésének vizsgálata csak szűkebb körben, elsődlegesen azon társaságoknál indokolt, amelyek esetében az ellenőrzés elrendelését egyéb kockázatok is alátámasztják.

A szakképzési hozzájárulás vonatkozásában – kihasználva a gyakorlati képzés szervezésére jogosult hozzájárulásra kötelezettekről, valamint a tanulószervezőkéről vezetett kamarai nyilvántartások adatainak megismerhetőségét – az ellenőrzéseket a szakképzési hozzájárulás alapjának jogszerű csökkentésére szükséges fókuszálni.

A pénzügyi tranzakciók esetében az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzés eredményének függvényében kell megindítani a bevallások utólagos vizsgálatát.

4. Egészségbiztosítási Alapot és Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető bevételek

Az Egészségbiztosítási Alapot megillető bevételek közül 2014. évben – a költségvetésben elfoglalt nagyságrendjéhez mérten – az ellenőrzési tevékenységet különösen a szociális hozzájárulási adó Egészségbiztosítási Alapot megillető részére, az egészségügyi hozzájárulásra, a biztosított egészségbiztosítási járulékra, az egészségügyi szolgáltatási járulékra, valamint a baleseti adóra szükséges irányítani. Emellett nem elhanyagolhatóak a gyógyszergyártással és gyógyszerforgalmazással kapcsolatos befizetések sem.

A Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető – a nyugdíjbiztosítási ellátások fedezetét képező – bevételek közül ellenőrzési szempontból ugyancsak a szociális hozzájárulási adó Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető része, valamint a biztosított által fizetett nyugdíjjárulék a meghatározó.

Az egészségbiztosítás és nyugdíjbiztosítás pénzügyi alapjaiba történő befizetések növelését 2014-ben is biztosítani kell. Ennek érdekében továbbra is célkitűzésként szolgál az adó- és járulékfizetésre kötelezettek teljesítésének elősegítése, illetve a teljesítés adóhatósági eszközökkel történő kikényszerítése.

Ebben a körben évről - évre jelentős kapacitásokat kötnek le a fekete foglalkoztatás visszaszorítása érdekében tett intézkedések, a preventív célból is végzett, a vám- és pénzügyőri szakterülettel, társhatóságokkal együttesen szervezett operatív ellenőrzési akciókkal előkészített utólagos és többnyire átfogó ellenőrzések. A be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásának megállapítása esetében – a szankcionálás mellett – az adók és járulékok utólagos megállapítása elengedhetetlen.

A foglalkoztatáshoz kapcsolódó ellenőrzések kiterjednek, továbbá:

- a munkáltató vagy kifizető által foglalkoztatott biztosítottak adatainak, adatváltozásainak bejelentése mellett a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adóbevallások, adókötelezettségek teljesítését elmulasztókra; valamint
- azokra az adózókra, akiknél megállapítható a munkaerő kölcsönbe adásra és vételre vonatkozó bejelentések, valamint az adó/ járulék bevallások összhangjának hiánya.

A jogszerűtlen adózási magatartás feltárása és további folytatásának megakadályozása szempontjából kiemelkedő jelentősége van az adóhatóság rendelkezésére álló bejelentési és bevallási adatok informatikai úton történő összefüggés-vizsgálatának, a munkavállalókra érkező bejelentést követő bevallás-hiányokra ellenőrzések elrendelésével történő gyors reagálásnak.

Az utóbbi években visszaélésekkel különösen érintett területté vált a munkaerő-kölcsönzés.

Nem egy esetben a munkáltatói feladatoknak/kötelezettségeknek az adó- és járulékterhek optimalizálása célzatával történő „kiszervezéséhez” asszisztáló munkaerő-kölcsönzők kifejezetten a céllal jönnek létre, hogy adóelkerülő magatartással, az adó- és járulékkötelezettségek meg nem fizetésével lefölözzék a költségvetést, ill. a társadalombiztosítási alapokat megillető bevételeket. Emellett a bejelentési, bevallási kötelezettség teljesítésének hiánya esetén a foglalkoztatottak érdekei, jogai is sérülnek.

Épp ezért 2014-ben kiemelt figyelem irányul azokra az esetekre, amikor munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó társaságok útján történik az alkalmazottak foglalkoztatása.

A továbbiakban is alapvető fontosságú a foglalkoztatás munkajogi, illetve társadalombiztosítási szempontból történő megfelelő minősítése, valamint a személyi jövedelemadó ellenőrzések során feltárt szabálytalanságok járulék- és egészségügyi hozzájárulás vonzatának következetes megállapítása.

A Kormány a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatóinak a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létesítése érdekében példátlan mértékű szociális hozzájárulási adókedvezményt biztosít, ezért társadalmi érdek, hogy az adóhatósági ellenőrzések során az adókedvezmények jogszerű igénybevétele is vizsgálat alá kerüljön.

Különösen indokolt ez a támogatottak széles körét érintő olyan kedvezmények esetében, mint a szakképzettséget nem igénylő munkakörökben foglalkoztatott munkavállalók utáni adókedvezmény, a 25 év alatti vagy az 55 év feletti foglalkoztatottak után érvényesíthető kedvezmény vagy a szabad vállalkozási övezetben működő vállalkozások adókedvezményei.

5. Személyi jövedelemadó, egyéb kötelezettségek, jogosultságok ellenőrzése

A személyi jövedelemadó ellenőrzések körében a költségvetésnek szándékosan kárt okozó, valamint a jelentős jövedelmeket eltitkoló magánszemélyek vizsgálata a hangsúlyos.

Az eltitkolt jövedelmek feltárása érdekében vizsgálandó a magánszemélyek jövedelmeinek és vagyongyarapodásának, illetve életvitelre fordított kiadásainak összhangja elsődlegesen a működésükre, adózási kapcsolataikra tekintettel jelentős kockázatot hordozó társaságok magánszemély tagjai, – az egyéb ellenőrzések alapján rendelkezésre álló információk szerint – a vállalkozások pénzforgalmi számlájáról jelentős összegű készpénzt felvevő, de annak vállalkozási célú felhasználását igazolni nem képes, az adócsalás gyanús ügyletekkel érintett magánszemélyek, valamint a csőd-, a felszámolási és a kényszertörlési eljárások alá kerülő adózók vagyonát vagy jelentős jövedelmeket eltitkoló magánszemélyek körében. A gazdasági társaságok és a magánszemélyek ellenőrzéseit párhuzamosan, egymásra épülően kell végezni.

A bevallásban nagy összegű bevételt, és ezzel szemben magas költséget szerepeltető, a jövedelmét minimalizáló egyéni vállalkozók ellenőrzése során fokozott érdeket fűződik a költségek szigorúbb vizsgálatához, a számlák hitelessége és a tevékenységgel történő összefüggés tekintetében egyaránt.

A jövedelem- (nyereség-) minimum utáni adókötelezettség teljesítésének vizsgálata az olyan jövedelmezőnek tekinthető területeken (pékségek, mezőgazdasági tevékenységet végzők, közúti áruszállítók, kiskereskedők) működő vállalkozók esetében indokolt, ahol az ellenőrzés elrendelését egyéb kockázatok is alátámasztják.

A bevallott adóalapok teljes körűségének vizsgálata céljából a vállalkozási tevékenységet nem folytató magánszemélyeknél is ellenőrizendő az adókedvezmények feltételeinek teljesülése, az adó-visszaigénylések jogszerűsége.

2014-ben is célkitűzés a személyi jövedelemadó 1+1 %-áról tett rendelkező nyilatkozatok alapján a legnagyobb összegű támogatásban részesülő kedvezményezettek fokozottabb, és a felhasználás jogszerűségét célzó vizsgálata.

Továbbra is feladat az állami garancia beváltás jogszerűségének vizsgálata, melyet országos hatáskörrel a Kiemelt Adózók Adóigazgatósága végez. Az állami kezesség- és viszontgarancia-beváltások nagyságrendjét döntően a kv. szektor hiteleihez kapcsolódó kifizetések, valamint a lakásvásárlási célokat támogató jogszabályi állami kezességek beváltása határozza meg.

6. A csőd-, a felszámolási és a kénysztörlési eljárás alatt álló adózók ellenőrzése

A kötelező ellenőrzés megszűnésével alapvető elvárás a mennyiségi szemlélet minőségi szemlélettel történő felváltása, az ellenőrzések hatékonyságának és eredményességének fokozása.

A csőd-, a felszámolási és a kénysztörlési eljárás alatt álló adózói körben is - fenntartva az ellenőrzöttség tudatát - kockázatelemzésen alapuló, kiválasztási módszerek alkalmazásával és célirányos ellenőrzésekkel kell biztosítani a folyamatos hatósági jelenléteket.

Az ellenőrzések megszervezése során különös figyelmet kell fordítani az adóbevétel megrövidítésének, a költségvetési támogatás, adó-visszaigénylés jogosulatlan igénybevételének megakadályozására.

A csőd-, a felszámolási és a kénysztörlési eljárások hatálya alá kerülő adózók ellenőrzése során kiemelt feladat feltárni, illetve lehetőség szerint megakadályozni a vagyonkimentéseket, a hitelezői érdekeket súlyosan sértő gazdasági eseményeket. Az ellenőrzés eszközeivel elő kell segíteni a vagyonkimentésekből, illetve a hitelezői érdekeket súlyosan sértő tevékenységből eredő károk megállapítását, és az esetleges polgári jogi-, és/vagy büntető jogi következmények, illetve a másodlagos felelősség (különösen a mögöttes, a kártérítési jellegű vezetői és tagi felelősség, a korlátozott felelősség áttörése) érvényesítését.

Az ellenőrzések révén fel kell lépni azon jogszerűtlen magatartásokkal szemben is, amelyek az adóhatóság által képviselt költségvetési érdekek közvetlen és jelentős sérelmével járnak (pl. a hitelezői vagyon csorbítása, csalárd egyezségek, cégtemetők, stb.).

A fentieknek megfelelően a felszámolási és kénysztörlési eljárás alatt álló adózók ellenőrzése során – az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapításán túl – kiemelten vizsgálni kell, hogy a felszámolás és kénysztörlési eljárás kezdő időpontját megelőzően vagy azt követően a gazdálkodó szervezet tagja, vezető tisztségviselője, más hitelezője vagy felszámolója jogellenes magatartásával nem csorbította-e az adósnak a hitelezői követelések kielégítésének alapjául szolgáló vagyonát, és ez alapján helye van-e a megfelelő igényérvényesítési eljárások megindításának vagy jogorvoslat, kárigény előterjesztésének.

A hitelezők kielégítésére elsősorban az adós gazdálkodó szervezet vagyona szolgál forrásul, ugyanakkor bizonyos esetekben a hitelezői követelések megtérítése követelhető az adós gazdálkodó szervezet tagjától, vezető tisztségviselőjétől vagy más személytől, ezért azt is vizsgálni kell, hogy fennállnak-e a vezetői, tagi felelősség érvényesítésére irányuló eljárások esetleges megindításának feltételei.

Csőd-eljárás alatt álló adózó esetében speciális vizsgálati szempont, hogy a hitelező által érvényesíteni kívánt követelés fiktív jogügyleten alapul-e és valójában a hitelezőkre nézve hátrányos egyezség létrejöttét szolgálja-e (azaz a hitelezők összességére vagy egyes hitelezői csoportokra vonatkozóan nyilvánvalóan előnytelen vagy méltánytalan rendelkezéseket tartalmaz-e, különösen, ha az adós felosztható vagyonához mérten a hitelezők összessége követeléseinek kielégítési aránya kirívóan alacsony mértékű, vagy ha valamely hitelezői csoport követelése más hitelezői csoportnál lényegesen alacsonyabb arányban, vagy hosszabb idő elteltével, méltánytalanul hátrányos feltételekkel kerülne kielégítésre).

IV. Az ellenőrizendő főbb tevékenységi körök

1. Mezőgazdaság 0146 Sertéstenyésztés 1011 Húsfeldolgozás, - tartósítás 1061 Malomipari termék gyártása	3. Kereskedelem 4520 Gépjárműjavítás, -karbantartás 4532 Gépjárműalkatrész-kiskereskedelem 4636 Cukor, édesség nagykereskedelme 4631 Zöldség, gyümölcs nagykereskedelme 4623 Élőállat nagykereskedelme 4632 Hús-, húskészítmény nagykereskedelme 4690 Vegyes termékkörű nagykereskedelme 7311 Reklámügynöki tevékenység 7820 Munkaerő-kölcsönzés 8010 Személybiztonsági tevékenység
2. Ipar 2511 Fémszerkezet gyártása 4120 Lakó- és nem lakóépület építése	

4. Jövedelmezőség szempontjából ellenőrizendők:

- 1071 Kenyér, friss pékáru gyártása
- 4941 Közúti áruszállítás

tevékenységgel foglalkozó vállalkozások, amennyiben jövedelmezőségük (eredmény/nettó árbevétel) alacsonyabb, mint az adott térségre, gazdálkodási formára tekintettel megállapított, az alábbiak szerinti táblázatban megjelölt jövedelmezőségi mutató 50 %-a.

Jövedelmezőségi szintek		
Az adózó székhelye	TESZOR kód	
	1071 Kenyér, friss pékáru gyártása	4941 Közúti áruszállítás
Dél-alföldi régió	6,6	7,3
Dél-dunántúli régió	7,7	7,1
Észak-alföldi régió	5,3	8,5
Észak-magyarországi régió	6,6	8,7
Közép-dunántúli régió	4,7	9,4
Közép-magyarországi régió	7,2	9,5
Nyugat-dunántúli régió	5,1	8,9

A fenti táblázatban megjelölt tevékenységet végző vállalkozások ellenőrzésének ki kell terjednie a nyilvántartások teljes körűségére, a szerződéses kapcsolatok dokumentáltságára, a bevétel- és költségelszámolások valóságtartalmára, az adó- és járulékfizetési kötelezettség teljesítésére.

5. A következő évek adóellenőrzéseit előkészítő adatgyűjtések főbb irányai:

- 5610 Éttermi, mozgó vendéglátás
- 7112 Mérnöki tevékenység, műszaki tanácsadás
- 7740 Immateriális javak kölcsönzése

V. Az ellenőrzési típusok tervezett arányszámai

1.	Bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések (ideértve az egyszerűsített ellenőrzéseket is) ebből:	60,5 %
	1.1 Legnagyobb adóteljesítményű adózók ellenőrzései (a tevékenységet záró ellenőrzések kivételével)	10,2 %
	1.2. Legnagyobb adóteljesítményű adózók körébe nem tartozó adózóknál végzett, az általános forgalmi adó adónemre is kiterjedő utólagos vizsgálatok (a tevékenységet záró ellenőrzések és a vagyongyarapodás vizsgálatára is kiterjedő ellenőrzések kivételével)	48,2 %
	1.3. vagyongyarapodási vizsgálatok	4,7 %
	1.4. Bevallás kiegészítése alapján elrendelt ellenőrzések	0,1 %
	1.5. Kiutalás előtti ellenőrzések	9,8 %
	ebből: általános forgalmi adó adónem vizsgálatok	7,8 %
	1.6. Átalakuló, tevékenységüket kezdő, a csőd, felszámolási, kényszertörlési eljárás alapján vagy egyéb módon megszűnő vagy tevékenységüket jogutód nélkül megszüntető vállalkozások ellenőrzései	8,7 %
	1.7. Egyéb ellenőrzések	18,3 %
2.	Állami garancia beváltásához kapcsolódó ellenőrzések	0,5 %
3.	Egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések	27,3 %
4.	Adatok gyűjtését célzó, illetőleg egyes gazdasági események valódiságának vizsgálatára irányuló ellenőrzések	11,4 %
5.	Ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozó ismételt ellenőrzések	0,1 %
6.	Egyéb Art.-on kívüli ellenőrzések (pl. 1+1 % ellenőrzése)	0,2 %
	Összesen	100,0%

B)

A vámszerv ellenőrzési feladatai

I. Vámigazgatási szakterület

1. A vámigazgatási szakterület ellenőrzési irányai

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, a Tanács 2913/92/EGK rendelete (a továbbiakban: Közösségi Vámkódex) értelmében vámellenőrzés alatt a vámhatóság által végrehajtott egyedi intézkedések összességét kell érteni, amelyeket abból a célból végeznek, hogy biztosítsák a Közösség vámterülete és harmadik országok között mozgó áruk beléptetésére, kiléptetésére, továbbítására, átszállítására és meghatározott célra történő felhasználására, valamint a nem közösségi vámjogi helyzetű áruk jelenlétére vonatkozó vámszabályok és egyéb jogszabályok helyes alkalmazását. Ezen intézkedések körébe tartozik különösen

- a) az áru megvizsgálása,
- b) a vámáru-nyilatkozatban feltüntetett adatok ellenőrzése,
- c) az elektronikus vagy papíralapú okmányok meglétének és hitelességének ellenőrzése,
- d) a vállalkozások elszámolásának és egyéb nyilvántartásainak megvizsgálása,
- e) a szállítóeszközök átvizsgálása,
- f) a poggyász, illetve a személyek által szállított vagy rajtuk lévő egyéb áru vizsgálata,
- g) hivatalos vizsgálatok lefolytatása és egyéb hasonló intézkedések megtétele.

A nem közösségi áruk vámeljárási tekintetében figyelembe kell venni, hogy a vámfizetési kötelezettséget – és főszabály szerint a nem közösségi adókat és díjakat is – a vámhatóság kivetéssel állapítja meg. Azokban az esetekben, ahol fizetési kötelezettség nem keletkezik, de biztosítási kötelezettség fennáll, a biztosíték összegének megállapítása is egyedileg történik.

A vámellenőrzés csoportosításának egyik szempontja, hogy a vámhatóság áru- vagy ügylet specifikus vizsgálatokat végez. Az áru specifikus vizsgálatokat elsősorban a vámeljárási alá vonás alkalmával, folyamatba építve kell elvégezni, hiszen az áruk lényeges jellemzőinek – fajta, minőség, mennyiség, tarifális besorolás, származás-, stb. – megállapítása fizikai vizsgálat útján történik. Ezzel ellentétben, az ügyletek vizsgálata az adós és az ügyletkezelővel kapcsolódó egyéb érintettek számviteli nyilvántartásai és bizonylatai, üzleti levelezései, szerződésai stb. alapján, adminisztratív módon, jellemzően az ügyletek lezárultát követően, utólag történik.

Az előbbieken alapján a NAV vámszerve által fogantatott, a vámigazgatási szakterületen alkalmazott ellenőrzések lehetnek:

1. Vámeljáráshoz kapcsolódó ellenőrzések, ezen belül
 - a) a vámeljárási folyamatba építettek (főként áru specifikus), illetőleg
 - b) az áru kiadását követően végzett, utólagos jellegűek (jellemzően ügylet specifikus):
 - i. a Közösségi Vámkódex 78. cikke alapján lefolytatott, a vámáru-nyilatkozatok egyedi felülvizsgálatára irányuló ellenőrzések, továbbá
 - ii. a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Vámtörvény) 1. § (3) bekezdés 7. pontja szerinti, a vámellenőrzés alá eső külkereskedelmi tevékenység felülvizsgálatára irányuló (átfogóbb jellegű) utólagos ellenőrzések.
2. Vámhatóság által engedélyezett tevékenységekhez kapcsolódó ellenőrzések, melyek során a vámhatósági tevékenységi engedélyek kiadásához szükséges, illetőleg a kiadott engedélyben foglalt kötelezettségek betartását vizsgálja a vámhatóság:
 - a) a tevékenység vizsgálatára irányuló, vámeljáráshoz, illetőleg konkrét szállítmányhoz nem kapcsolható, valamint
 - b) folyamatba épített, egy-egy vámeljáráshoz vagy szállítmányhoz kapcsolható ellenőrzések.
3. A közösségi és/vagy nemzeti jogszabályok alapján a vámhatóság hatáskörébe utalt, nem vámeljáráshoz köthető, az Európai Unión belül megvalósuló szállításokhoz (transzfer) kapcsolódó ellenőrzések.

2. Vámeljársók folyamatába épített ellenőrzési irányok

A vámeljársók folyamatba épített ellenőrzése a Közösség és a harmadik országok közötti kereskedelem keretében behozatalra vagy kivitelre kerülő árukkal, azok vámjogi sorsával kapcsolatban végzett tevékenység, melynek célja a közösségi, illetve nemzetközi intézkedések betartatása, a Közösség és a tagállamok pénzügyi érdekeinek, biztonságának, közegészségügyének, környezetének, valamint fogyasztóinak védelme.

Az ellenőrzésre történő minél célzottabb kiválasztás alapja a központi szintű – kockázati profilokkal és központi e-kockázatkezelői kiejánlásokkal megvalósuló – valamint helyi szintű kockázatelemzés, széles körben felhasználva a nemzeti és nemzetközi információkat.

A folyamatba épített ellenőrzés irányulhat mind pénzügyi, mind biztonsági és védelmi típusú kockázatokra.

A vámmellenőrzések vonatkozásában kiemelt jelentőséggel bír, hogy 2011. január 1-jétől a Közösség vámterületére beszállított valamennyi árura a beléptető vámhivatal – a belépési gyűjtő vámáru-nyilatkozat alapján – biztonsági és védelmi célú kockázatelemzést végez. Ezen vizsgálatok eredményei regisztrálásra kerülnek a Behozatali Ellenőrző Rendszerben, és adott esetben a vámhatóság azokat az Európai Unió többi tagállamával is megosztja. Fontos azon lehetőség biztosítása, hogy a biztonsági és védelmi célú kockázatelemzés már a határátlépéshez kapcsolódóan, előzetesen megvalósulhasson, lehetővé téve a gyorsabb és célzottabb vámmellenőrzések elvégzését.

A biztonsági és védelmi kockázatelemzés elvégzése után, az áruk vám elé állítását követő vámmellenőrzés fontos elemét képezi az okmányvizsgálat és az áruvizsgálat, mely során a papír alapú normál eljárásoknál, az egyszerűsített vámeljársókban, az e-vámeljársóban és a könnyített eljárásban egyaránt kialakításra kerültek azok az ellenőrzési metodikák, amelyeket az eljárások során figyelembe kell venni és végre kell hajtani.

Az alapeseti vámeljársókat végző vám- és pénzügyőri igazgatóságok havi gyakorisággal kötelesek jog- és szakszerűségi szempontokból felülvizsgálni a vámeljársók legkevesebb 1 %-át. Minderre a központi kockázatkezelési- és kockázatelemzési tevékenységgel párhuzamosan, a helyi kockázatok, valamint a vámszerv forgalmi adatainak figyelembe vételével kerül sor. A revízióknak a vámáru-nyilatkozatok és mellékleteik vizsgálatán túl ki kell terjednie a kapcsolódó vámszakmai adatbázisokban feldolgozott információk összevetésére is.

Az áruk kiviteléhez, exportálásához kapcsolódóan benyújtott vámáru-nyilatkozat, vagy ennek hiányában a kilépési gyűjtő vámáru-nyilatkozat adatai alapján az illetékes vámhivatal szintén elvégzi a biztonsági és védelmi célú kockázatelemzést, melynek eredményét a Kiviteli Ellenőrző Rendszerben regisztrálja, és adott esetben megosztja az Európai Unió többi tagállamával.

3. Az áru kiadását követően végzett, utólagos jellegű ellenőrzések irányai

A vámeljársók egyszerűsítése és gyorsítása érdekében tett európai uniós és nemzeti törekvések abba az irányba mutatnak, hogy – az elektronikus vám és az egyszerűsített eljárások térnyerésével egyidejűleg – az ellenőrzések területén az alapeseti vámeljársók folyamatából egyre inkább az utólagos jellegű ellenőrzésekre helyeződnek a hangsúlyok.

A Vámtörvény 7/B. § (1) bekezdésével összhangban az adott évi vám utólagos ellenőrzési terv az aktuális gazdasági folyamatokra, a vámpolitikai célkitűzésekre, a jogszabályváltozásokra, a költségvetési bevételi érdekeket leginkább sértő magatartásformákra, a vámbevétel szempontjából legnagyobb kockázatot jelentő vámeljársókra, az engedélyezési kötelezettség alá eső nemzetközi áruforgalom hangsúlyos figyelembe vétele mellett, az ezekkel kapcsolatos kockázati területek minél szélesebb körű feltárására tekintettel került összeállításra.

Alapvető szempont, hogy a tervezett ellenőrzések minden valószínűség szerint a legnagyobb kockázatot képviselő gazdálkodókat és ügyleteket vegyék célba, ugyanakkor ésszerű mértékben a közepes, illetve alkalmasszerűen a kis kockázatot jelentő piaci szereplőkre is terjedjenek ki. A tervezett ellenőrzések egy része szűrőpróbaszerűen, azaz az egyedi kockázatok figyelembevétele nélkül került kijelölésre annak érdekében, hogy tudatosodjon a piaci szereplőkben: bármikor ellenőrzés alá vonhatók, függetlenül attól, hogy milyen a kockázati megítélésük a helyi és területi vámszerveknél. Az alacsony kockázati szint melletti és a véletlenszerű

kiválasztás alól kivételt képeznek az engedélyezett gazdálkodók (a továbbiakban: AEO), tekintettel arra, hogy a vámhatóság az AEO-kat megbízható partnereinek tekinti a vámügyeik intézése során.

Az utólagos ellenőrzések elsődleges célja a prevenció, azaz a vámellenőrzés alá eső külkereskedelmi tevékenységet folytató piaci szereplők tevékenységének jogszerű irányba terelése. Emellett kiemelt cél az alapeljárások során esetlegesen meg nem fizetett összegek utólagos beszedésével minél magasabb szinten biztosítani az európai uniós költségvetést, illetve Magyarország központi költségvetését jogszerűen megillető bevételek realizálását.

Az előbbiek megvalósulása érdekében, az utólagos ellenőrzések során – különösen – vizsgálni szükséges az áruk vámellenőrzés alá helyezésének megtörténtét, a vámáru-nyilatkozatokban megadott adatok pontosságát és teljességét annak megállapítása végett, hogy a piaci szereplők az áruk bejelentésére, illetve az információk megadására vonatkozó kötelezettségeiknek megfelelő időben, helyesen és teljes mértékben eleget tettek-e, a vámeljárássokra vonatkozó szabályokat helyesen értelmezték és alkalmazták-e, a gyártási és/vagy feldolgozó műveletek megfelelnek-e a használatban lévő engedélyeknek vagy jóváhagyásoknak.

A vám utólagos ellenőrzések főbb ellenőrzési irányai:

- az áru tarifális besorolásának vizsgálata
- az áru bejelentett származásának ellenőrzése
- az antidömping, vagy kiegyenlítő vám kivetéséről szóló intézkedések betartásának vizsgálata;
- a vámtarifaszámokhoz tartozó kiegészítő kódok alkalmazásának vizsgálata; különös tekintettel a TARIC és a Meursing kiegészítő kódok alkalmazásának helyességére;
- a vámérték helyességének, kimunkálásának vizsgálata (ezen belül kiemelt figyelemmel a vámérték növelő tényezőkre);
- a vámmentes vámeljárássok vizsgálata (a meghatározott feltételek teljesülésének ellenőrzése);
- a textil- és ruházati termékek, valamint lábbelik importjának fokozott ellenőrzése;
- a legnagyobb behozatali irányú forgalmat bonyolító gazdálkodói kör ellenőrzése;
- az export vámeljárássok ellenőrzése;
- gazdasági vámeljárássok ellenőrzése (aktív feldolgozás, vámfelügyelet melletti feldolgozás, ideiglenes behozatal, passzív feldolgozás);
- további kereskedelempolitikai intézkedéssel vagy más tarifális kedvezménnyel (szubvenció, vámkontingens, vámfelfüggesztés, jogszabályon alapuló vámkedvezmény vagy vámmentesség, meghatározott célú felhasználás stb.) érintett termékek szabad forgalomba bocsátásának ellenőrzése;
- az egyszerűsített eljárásban vámkezelhető gazdálkodói kör ellenőrzése;
- önadózi engedéllyel rendelkező gazdálkodói kör ellenőrzése.
- székhelyüktől eltérő helyen vámeljárássokat kezdeményező gazdálkodói kör ellenőrzése;
- több tagállamban vámeljárássokat kezdeményező gazdálkodói kör ellenőrzése.

Az előzőekben ismertetett átfogó jellegű ellenőrzés típussal szemben a Közösségi Vámkódex 78. cikke – az áru kiadása után – a vámáru-nyilatkozatok egyedi felülvizsgálatára irányuló ellenőrzések lefolytatásának lehetőségét teremti meg. A vámhatóság azért, hogy meggyőződjön a vámáru-nyilatkozatokban szereplő adatok pontosságáról, ezen ellenőrzés keretében (is) megvizsgálhatja az érintett áruval kapcsolatos import vagy export műveletekre, vagy az ezt követő, ezen árukat érintő kereskedelmi ügyletekre vonatkozó adatokat és kereskedelmi okmányokat.

4. A vám utólagos (jellegű) ellenőrzések tervezett arányszámai

A vámellenőrzés alá eső külkereskedelmi tevékenységet bonyolító gazdálkodói kör nagyságára figyelemmel, a preventív hatás biztosítása érdekében éves szinten minimum ezer – kockázatelemzéses kiválasztáson alapuló – gazdálkodót érintő utólagos jellegű ellenőrzés lefolytatása szükséges. Ennek kb. egyharmada a Vámtörvény 1. § (3) bekezdés 7. pontja szerinti utólagos ellenőrzés lefolytatásával tervezett; a fennmaradó kétharmad rész vámeljárássainak utólagos jellegű ellenőrzésére a Közösségi Vámkódex 78. cikke alapján lefolytatandó, a vámáru-nyilatkozatok egyedi felülvizsgálatára irányuló ellenőrzések keretében kerül sor.

5. Engedélyezett tevékenységekhez kapcsolódó ellenőrzések

Az engedélyezés során a vám szerv a kérelmező működési folyamatait, illetőleg a végzendő tevékenységet, a hozzá kapcsolódó nyilvántartásokat vizsgálja meg.

Az engedélyezéshez szükséges feltételek folyamatos meglétét, valamint az engedélyben foglalt kötelezettségek maradéktalan betartását a vámszervek az engedély érvényességi ideje alatt bármikor vizsgálhatják. A vizsgálatok mélységét és gyakoriságát az engedélyekkel összefüggésben, az engedélyező vámszerv által végzett kockázati értékelés határozza meg. Az engedélyező vámszervek az engedélyek kiadására irányuló eljárásukban – függetlenül az engedélyezni kívánt tevékenységtől – kockázati értékelést végeznek. Az értékelés elsődlegesen a tevékenységhez esetlegesen kapcsolható fiskális kockázatok feltárására, illetőleg azok felmerülése lehetőségének vizsgálatára terjed ki. A kockázatosabbnak vélt tevékenységek szorosabb felügyeletet igényelnek a vámszervektől, amely az éves ellenőrzési tervekben jelentkezik.

A magasabb kockázatúnak értékelt engedélyesek esetében elvárás, hogy az engedélyező vámszerv évente legalább egy alkalommal végezzen vizsgálatot az engedélyezéshez szükséges feltételek megléte, illetőleg az engedélyben foglalt kötelezettségek maradéktalan betartása tárgyában. Minimális kockázatúnak minősített tevékenység esetében is elvárás, hogy az említett tárgykörben is legalább háromévente egy vizsgálat kerüljön lefolytatásra. Kivételt képeznek ez alól az előírás alól a tevékenységüket vámjogi egyszerűsítésekre vonatkozó engedélyezett gazdálkodói tanúsítvánnyal (AEOC vagy AEOF) végző gazdálkodók, akiknél az engedélyezéshez szükséges feltételek meglétét, valamint az engedélyben foglalt kötelezettségek maradéktalan betartását a tanúsítvány újbóli értékelésével egyidejűleg kell elvégezni.

Az engedély megadását követően kerülhet sor a folyamatba épített vizsgálatokra, melyet az engedélyező vámszerv által előírtak alapján az engedélyes által tett, az áruk érkezéséről szóló bejelentések alapján végeznek el.

6. Jogszabály alapján a vámhatóság hatáskörébe utalt egyéb ellenőrzések

A közösségi és/vagy hazai jogszabályok alapján tiltó és korlátozó rendelkezések hatálya alá tartozó termékek kereskedelmi forgalomban történő szállítása esetén a Közösség vámterületén belül megvalósuló kereskedelmi ügyletek – Magyarország területéről másik tagállamba történő kiszállítás és másik tagállamból Magyarország területére történő beérkezés (transzfer) – ellenőrzését a hatáskörébe utalt feladatok végrehajtása érdekében a vámhatóság végzi. Ennek keretében az ellenőrzés speciálisan az érzékeny áru körök (ilyenek pl.: a kettős felhasználású termékek, haditechnikai eszközök, kábítószerek, pszichotróp anyagok és az új pszichoaktív anyagok) transzferjének ellenőrzésére, a kapcsolódó engedélyek ellenőrzésére és kezelésére terjed ki.

Az EU pénzügyi érdekeinek védelmében az Európai Parlament és a Tanács a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1306/2013/EU rendelet III. fejezete az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott jogcímek utólagos ellenőrzését kötelezettségként határozza meg a tagállamok számára. A NAV vámhatósági jogkörben végzi – az Európai Bizottság által jóváhagyott kockázatelemzési módszertan és ellenőrzési terv alapján – a rendelet hatálya alá tartozó intézkedések tekintetében az EMGA utólagos ellenőrzéseket, amelyek célja az egyes jogcímen igénybe vett közösségi támogatások jogszerűségének ellenőrzése. Az EMGA utólagos ellenőrzési szakterületen, a kockázatelemzés és az ellenőrzések során hangsúlyt kell fektetni az azonos érdekkörbe tartozó kedvezményezettek gazdasági kapcsolatainak elemzésére, a nem valós gazdasági események, fiktív számlák, körbeszámlázások, láncügyletek felderítésére, mivel az EU támogatások kedvezményezettjeinek egy része a támogatás jogosulatlan igénybe vételével nem csak az EU és nemzeti költségvetést károsíthatja meg, hanem a tisztességes piaci szereplőkkel szemben is gazdasági előnyt érhet el.

Az Art. 125. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény 9. § (1) bekezdése alapján a regisztrációs adót a vámhatóság határozattal állapítja meg (kivetéses adózás).

A regisztrációs adóeljárásokhoz kapcsolódó ellenőrzés a Közösségből és a harmadik országból behozatalra kerülő, és Magyarország területén forgalomba helyezendő gépjárművek adóeljárása során végzett tevékenység, amelynek célja az államot jogszerűen megillető bevételek biztosítása. Ezen adófizetési kötelezettség tekintetében az ellenőrzések elsődlegesen a regisztrációs adó adatlapok folyamatba épített, a gépjármű lényeges jellemzőinek – tarifális besorolás, környezetvédelmi osztályba sorolás, új vagy használt – megállapítására, továbbá a kapcsolódó Art. szerinti bevallások utólagos, valamint a keletkező adófizetési kötelezettség teljesítésének vizsgálatára irányulnak. A bevallások utólagos vizsgálata a gépjármű forgalomba helyezési eljárását követően a korábbi bevallási adatok helytállóságát, jogszerűségének ellenőrzését szolgálja.

A regisztrációs adóeljárásokat végző vám- és pénzügyőri igazgatóságok havi gyakorisággal kötelesek jog- és szakszerűségi szempontokból felülvizsgálni a papír alapú regisztrációs adóeljárások legkevesebb 3 %-át, míg az elektronikusan benyújtott regisztrációs adóeljárások 0,5 %-át negyedéves gyakorisággal.

II. Jövedéki szakterület

1. Ellenőrzési irányok a jövedéki igazgatási jogkörben

A NAV vámszervének kiemelt feladata az önkéntesen jogkövető magatartást tanúsító gazdálkodók, adóalanyok tevékenységének a hatósági kontroll útján történő támogatása, a kötelezettségeiket nem megfelelően teljesítő piaci szereplők kiszűrése, tevékenységüknek legális mederbe történő terelése és a rejtett gazdaság visszaszorítása.

A NAV vámszerve által foganatosított intézkedéseknek és végrehajtott ellenőrzéseknek elsődleges célja a gazdaság védelme és a versenysemlegesség biztosítása.

Az ellenőrzésre történő kiválasztás során alkalmazni kell a kockázatkezelés eszközét, melyet indokolt folyamatosan fejleszteni, kihasználva a felderítési tevékenységet támogató hazai és nemzetközi informatikai rendszerek adta lehetőségeket. A vámszakmai ág eredményes felderítő tevékenységének elősegítése érdekében az informatikai rendszerek széleskörű használata, az abban rejlő információk kiaknázása és azok gyakorlati ellenőrző tevékenységben való napi szintű felhasználása kiemelkedő jelentőséggel bír.

Az ellenőrzés célterületeiként a központi költségvetési bevételek befolyását közvetlenül veszélyeztető cselekmények kiszűrése, az adózatlan jövedéki termékek – a cigaretta, az alkohol, az üzemanyag, különös tekintettel az egyéb bejelentési kötelezettség alá eső ásványolajokra – illegális forgalmának visszaszorítása, az adóelkerülés érdekében az adómentes termékekkel (a természetes személyek által adómentesen előállított sör, egyéb bor, pezsgő és párlat) történő visszaélések megakadályozása, felderítése, a jövedéki termékek illegális forgalmazásának felderítése képez prioritást.

2. Jövedéki ellenőrzések végrehajtása jogsértések felderítése és visszaszorítása érdekében

Figyelemmel a NAV dohánygyártmányok feketepiac elleni küzdelméből adódó kiemelt feladatokra a dohánygyártmányok illegális kereskedelmének visszaszorítása és megakadályozása érdekében a NAV vámszerve 2014. évben a cigaretta csempészet visszaszorítása érdekében a harmadik országos közúti és vasúti határátkelőhelyeken röntgen berendezések igénybevételevel, szigorított vizsgálatok keretében ellenőrzi a személy, illetve teherforgalmat, továbbá rendszeres és eseti ellenőrzéssorozatok keretében zöldhatár ellenőrzéseket hajt végre a harmadik országokkal határos földrajzi területeken. Az adózatlan jövedéki termékek felderítése érdekében a NAV vámszerve közúti ellenőrzéseket végez, továbbá ellenőrzi a rendszeres és alkalmi vásárok, piacok, pályaudvarok, állomások területét, a tömegközlekedési csomópontok, idegenforgalmilag frekvenciált helyszínek, éjszakai szórakozóhelyek, oktatási intézmények környékét.

A NAV vámszerve vizsgálja a dohánygyártmányok illegális forgalmazására irányuló közérdekű bejelentések, az illegális cigaretta, szárított, fermentált dohány értékesítésére szolgáló, egyéb információk és a korábbi ellenőrzési tapasztalatok alapján kiválasztott helyszíneket (adózás alól elvont cigarettát forgalmazó, elosztó helyek, depók).

A NAV vámszerve az illegális cigaretta, és a vágott dohány internetes kereskedelmének felszámolása érdekében a NAV adóigazgatási szervével közösen, próbavásárlással egybekötött ellenőrzéseket folytat le a személyes átvételre és/vagy a postai csomagként felkínált hirdetések esetében a postai elosztó- központokban.

Az interneten jogsértő módon folytatott kereskedelem felderítése érdekében NAV vámszerve vizsgálja a jövedéki termékek (elsősorban magánfőzés, bérfőzés keretében előállított párlatok, természetes személyek által adómentesen előállított erjesztett italok, elszívásra alkalmas dohányszármazékok), illetve a jövedéki termékek előállítására alkalmas eszközök, berendezések (például: párlat előállítására alkalmas desztillálóberendezés, cigaretta előállítására alkalmas berendezés, stb.) értékesítésével, forgalmazásával kapcsolatos hirdetéseket a különböző internetes hirdetőfelületeken, illetve közösségi portálokon. A vizsgálatok alkalmával egyedi kockázatelemzéssel és kiválasztással kiszűri és ellenőrzi azokat a hirdető magánszemélyeket és vállalkozásokat, akik üzletszerűen folytatják jogsértő tevékenységüket.

2014. január 01-jétől a kenőolajokkal és az 5 kg-nál nagyobb kiserelésű szabadforgalomba bocsátott cseppfolyósított szénhidrogénnel (PB gáz) végzett belföldi nagykereskedelem, a külkereskedelmi céllal végzett import és export, illetve a tagállami behozatal és kivitel a vámhatóság által kiállított jövedéki engedély birtokában történhet. A kenőolajok és az 5 kg-nál nagyobb kiserelésű szabadforgalomba bocsátott cseppfolyósított szénhidrogénnel folytatott jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenységet a NAV vámszerve szűrőpróbaszerűen jövedéki ellenőrzések során ellenőrzi.

A 2014-ben tervezett jövedéki ellenőrzések fő irányvonalai:

- rendszeres, időszakos, illetve alkalmi rendezvények (elsősorban piacok és vásárok), pályaudvarok ellenőrzése jogellenesen forgalmazott dohánygyártmányok, alkoholtermékek felderítése érdekében,
- harmadik országos határátkelőhelyeken a cigaretta-, alkohol-, és üzemanyag csempészet felderítése érdekében a teher és személyforgalomban végzett ellenőrzések,
- postacsomagok ellenőrzése a jogellenesen forgalmazott cigaretta, és a vágott dohány felderítése érdekében,
- az ukrán, a szerb zöldhatáron lebonyolított cigaretta-, alkohol-, és üzemanyag csempészet felderítése és visszaszorítása,
- határátkelőhelyen az üzemanyag turizmus visszaszorítása, a belföldön vám- és adómentes üzemanyag illegális forgalmazásának, felhasználásának megelőzése, felderítése érdekében végzett ellenőrzések,
- egyéb bejelentési kötelezettség alá eső ásványolaj szállításának, felhasználásának ellenőrzése közúton, illetve a forgalmazók, felhasználók telephelyén,
- közúti ellenőrzések lefolytatása a fő- és mellékútvonalakon, valamint a hidak, kompok felhajtóinál, az ásványolaj szállítmányok ellenőrzése, továbbá a jogellenesen forgalomba hozott dohánygyártmányok, alkoholtermékek felderítése érdekében,
- üzemanyagtöltő állomások mintavétellel egybekötött ellenőrzése,
- PB gázzal kapcsolatban elkövetett jogsértések felderítésére irányuló ellenőrzések (illegális forgalmazás és/vagy illegális PB gáz palacktöltés),
- cukortermékek ellenőrzése a cukortermékek forgalmazását végző kereskedőknél, a cukorterméket felhasználó gazdálkodóknál,
- nem jövedéki engedélyes kereskedők (vendéglátó-ipari egységek) ellenőrzése az erjesztett italok, valamint a magán- és bérfőzés keretében előállított párlat illegális kereskedelmi forgalmazásának felderítése ellenőrzése érdekében, továbbá az adózás alól elvont egyéb jövedéki termékek felderítése, forgalmazásuk visszaszorítása érdekében,
- az idegenforgalom szempontjából frekventált földrajzi területeken (Balaton-part, stb.), és rendezvényeken (nagy tömeget vonzó fesztiválok, stb.) szezonális időszak alatt végrehajtott ellenőrzések,
- nyugta- és számla kibocsátási kötelezettség ellenőrzése a jövedéki termékkel kapcsolatban lefolytatott próbavásárlások során,
- internetes kereskedelem ellenőrzése.

3. Hatósági felügyelet keretében végzett ellenőrzések fő irányai

A NAV vámszerve a jelentős adókockázatot magában hordozó tevékenységet folytató italgárak, tároló adóraktárak és bejegyzett kereskedők esetében a Jövedéki Árumozgási- és Ellenőrző Rendszer adatai alapján mind a szabadforgalomba bocsátás, mind az adófelfüggesztéssel történő be- és kitárolások adatait rendszeresen ellenőrzi. Az adóbevallások és az adófizetési adatok összevetésével, - figyelemmel az egyéb nem teljesített adófizetési kötelezettségekre (fizetési halasztás, részletfizetés, adóhiány) - folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett gazdálkodói kör adófizetési kötelezettségének alakulását és azzal összefüggésben a garanciális feltételek teljesülését.

A 2014. évben tervezett hatósági felügyelet keretében történő ellenőrzések fő irányvonalai:

- helyszíni, eseti vizsgálatok lefolytatása az adóraktárakban, adómentes felhasználók, felhasználói engedélyesek üzemében,
- engedélyezési feltételek fennállásának, változás bejelentési kötelezettség teljesítésének vizsgálata,
- mérő- és tárolóeszközök hitelesítéseinek vizsgálata,
- termékmérleg havi zárások és egyéb, jogszabály által vezetni rendelt nyilvántartások vizsgálata,
- termelési folyamatok ellenőrzése,
- adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése,
- be- és kitárolási bizonylatok ellenőrzése, és a vezetni rendelt nyilvántartásokkal, valamint a Jövedéki Árumozgási- és Ellenőrző Rendszer adataival történő összevetése,
- indokolt esetben folyamatos jelenléttel és vizsgálatokkal gyakorolt hatósági felügyelet elrendelése,
- a közösségi adófelfüggesztési eljárásban szállított jövedéki termékek belföldi nyomkövetése,
- jövedéki biztosítékok figyelemmel kísérése,
- a keletkezett adófizetési kötelezettség teljesülésének vizsgálata,
- a jövedéki adók területén való közigazgatási együttműködésről és a 2073/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 389/2012/EU rendelet szerint kezdeményezett tagállami megkeresések és a folyamatba épített jövedéki kockázatkezelés alapján kockázatosnak minősített szállítmányok ellenőrzése.

4. Jövedéki adóellenőrzéshez kapcsolódó feladatok fő irányai

Az adózás rendjét szabályzó törvény célja, hogy az adózók és az adóhatóságok jogainak és kötelezettségeinek egységes szabályozása valósuljon meg az adózási rend, illetve az eljárás törvényessége és eredményessége érdekében. Az adóellenőrzés célja ezért az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapítása, az ellenőrzés során feltárt és bizonyított tények, körülmények, adatok figyelembevételével, amelyek kellően megalapozzák a jogsértés és a joggal való visszaélés definiálását, és az ezek miatt indított hatósági eljárást.

Az ellenőrzés lényege az előírások, standardok, jogszabályok betartatása (törvényesség biztosítása), a vezetés funkcióiból fakadó visszacsatolás (vezetés tájékoztatása), illetve az érdekellentétek feloldása, vagyis az ellenőrzöttök segítése.

Az adóhatóság és a vámhatóság a célszerűség és gazdaságosság szempontjait érvényre juttatja, ezért az ellenőrzések hatékonyságának növelése és ezzel együtt az adózó adminisztrációs terheinek mérséklése érdekében a hatáskörbe tartozó ügyekben együttesen, egyidejűleg is folytat majd ellenőrzéseket az adózónál.

A vizsgálatra történő kiválasztásnál nagy mennyiségű információt kell rövid idő alatt áttekinteni, amely az informatikai eszköztár intenzív kihasználásán túl megköveteli, hogy az eljáró igazgatóság rendelkezésére álló adatokat, nyilvántartásokat és az ellenőrzési tapasztalatokat megfelelően hasznosítsa.

Az ellenőrzési irányokat pedig úgy kell meghatározni, hogy az ellenőrzöttség tudata az adózókat az önkéntes jogkövetésre ösztönözze, ezért a 2014. évben tervezett jövedéki adóellenőrzések fő irányvonalai az alábbiak:

- a nem jogkövető magatartást tanúsító adózók feltérképezése és ellenőrzése,
- adóellenőrzésre történő kiválasztás többlépcsős kockázatelemzésre (a jövedéki ellenőrzések és a hatósági felügyeleti ellenőrzések adatainak és tapasztalatainak figyelembevétele, helyi sajátosságok alapján kialakított kockázati profilrendszer használata, kapcsolódó ellenőrzések tapasztalatainak

kiértékelése, más szakterületek információinak felhasználása, korábbi adóellenőrzések megállapításainak figyelembevétele, súlyozási szempontrendszer alkalmazása) alapozottan,

- a jövedéki adó tekintetében benyújtott adó visszaigénylések/visszatérítések esetében a jogosulatlan visszaulások megakadályozása,
- az adótudatosság erősítése érdekében fokozott prevenció, az adókikerülő magatartások, a fiktív értékesítési láncolatok, a ténylegesen nem működő, vagy indokolatlanul veszteséget kimutató vállalkozások – kockázatelemzésre alapozott – feltérképezése,
- a vizsgálati célok és irányok figyelembevételével működtetett központi kiválasztás mellett a regionális főigazgatóságok figyelemmel kísérik a régió illetékességi területén tapasztalt, kockázatot jelentő gazdasági folyamatokat és adózoói magatartásokat,
- a vizsgált adóalanyoknál a jogszabályváltozások betartásának, azok hatásának figyelemmel kísérése,
- a korábbi évek ellenőrzési tapasztalatai, illetve a jogszabályváltozások kapcsán a leginkább érintett területek vizsgálata.

Az adóellenőrzési fajták tervezett arányszámai: a bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés (Art. 87. § (1) bekezdés a) pont szerinti) 90 %, míg az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló (Art. 87. § (1) bekezdés c) pont szerinti) és az adatok gyűjtését célzó, illetőleg egyes gazdasági események valóságának vizsgálatára irányuló (Art. 87. § (1) bekezdés d) pont szerinti) ellenőrzés együttesen 10 %.

5. A jövedéki ellenőrzések tervezett arányszámai

Típus	Arány (%)
jövedéki ellenőrzés	63,15
hatósági felügyelet keretében végzett ellenőrzés	5,55
egyéb ellenőrzési tevékenység keretében végzett ellenőrzések (pl. nem jövedéki termékre próbavásárlás, árueredet ellenőrzés, foglalkoztatotti ellenőrzés, szerencsejáték ellenőrzés)	31,1
adóellenőrzés	0,2
Összesen (nem tartalmazza a harmadik országos határátkelőhelyen végzett ellenőrzéseket)	100,00

III. A rendészeti ellenőrzést végző vámszervek ellenőrzési feladatai

1. A kockázatkezelés irányai, az ellenőrzésre történő kiválasztás feladatai

A NAV rendészeti ellenőrzést végző szervei az Európai Unió magyarországi külső határszakaszán működő határátkelőhelyeken, illetve mélységi ellenőrzés keretében az egész ország területén (beleértve a külső határszakasz övezetébe tartozó zöldhatáros területeket, a belső osztrák-magyar, szlovén-magyar, horvát-magyar, szlovák-magyar és román-magyar határszakaszokon található határátkelőhelyeket, a közterületeket, vásárokat és piacokat is), olyan átfogó ellenőrzési tevékenységet folytatnak, melynek célja minden olyan jogellenes cselekmény felderítése, amely veszélyezteti az Európai Unió állampolgárainak biztonságát, a gazdaság tisztességes szereplőinek pénzügyi stabilitását, továbbá az előirányzott nemzeti és a közösségi bevételek teljesülését. Tekintettel arra, hogy a rendészeti típusú ellenőrzések megkezdésekor még nem látható előre, hogy annak kapcsán megállapításra kerül-e valamilyen jogsértés, illetve ha igen, akkor milyen további eljárás bevezetése válik majd szükségessé, csak az adott ellenőrzés pillanatában – az ellenőrzésre kiválasztottak nyilatkozata és a fennálló körülmények mérlegelését követően – születik döntés a fennálló kockázat mértékéről, amely az ellenőrzés további részletességét és a bevezetni kívánt ellenőrzési mozzanatok, technikákat meghatározza.

A részben prioráláson alapuló kockázatelemzésnek, illetve az ellenőrzésre történő kiválasztásnak – az ellenőrzések helyes irányának és arányainak meghatározásával – a jövőben is elő kell segítenie az adózás alól elvont termékek illegális forgalmának visszaszorítását, a hazai vagy nemzetközi jogszabályokban meghatározott korlátozások és tilalmak következetes érvényesítését.

A 2014-ben tervezett ellenőrzések fő irányvonalai:

- a korábbi ellenőrzési tapasztalatok alapján fokozott ellenőrzések azokon a területeken, ahol az elmúlt évek során a legtöbb jogsértő cselekmény került megállapításra,
- fokozott ellenőrzések az ukrán határszakasz, a szerb határszakasz, a román határszakasz mélységi övezetében, illetve a jelentős forgalmat bonyolító fő szállítási és autópálya-útvonalakon.

2. Az adatok gyűjtését, az adó tartozások és egyéb kintlévőségek beszedését célzó rendészeti ellenőrzések szerepe, iránya

Az Art. 88. § (5) bekezdés második és harmadik mondata értelmében az állami adó- és vámhatóság vezetőjének rendelkezése szerint a vámhatóság jogosult az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó adóval és költségvetési támogatással kapcsolatos adókötelezettségek ellenőrzésére. Az Art. 88. § (6) bekezdésének rendelkezései szerint a vámhatóság nyilatkozattételre kötelezheti a kereskedelmi mennyiségű áru szállítását végző személyt arról, hogy mely általános forgalmiadó-alany javára végzi a szállítási tevékenységet, továbbá ellenőrizheti az áru eredetét, a tulajdonjogát hitelt érdemlő módon igazoló dokumentumok (különösen fuvarlevél vagy számla) meglétét.

Az Art. 146. § (1a) bekezdése, valamint a Vámtörvény 56. § (2) bekezdése alapján a vámhatóság első fokon eljáró szervei az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott tartozás erejéig ingófogalást foganatosíthatnak. E jogszabályi rendelkezések célja, hogy a vámhatóságnak lehetőséget teremtsenek mindazon ingó vagyontárgyak lefoglalására, melyekkel eljárása során kapcsolatba kerül és melyek tulajdonosai az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott tartozással rendelkeznek.

A 2014-ben tervezett ellenőrzések fő irányvonalai:

- a vállalkozási tevékenységben résztvevők alkalmazása jogszerűségének, a társadalombiztosítási jogszabályokban a bejelentésre vonatkozó kötelezettség teljesítésének ellenőrzése,
- a jogszabály változások eredményeként a NAV jövedéki, vám, mélységi ellenőrzési tevékenysége során vizsgálja az ellenőrzés alá vont hazai adózók hátralékát, tartozását, a kintlévőségek beszedésére (tartozás azonnali kiegyenlítése, ingófogalás) az intézkedéseket haladéktalanul megteszik.

3. A közúti áru- és személyszállítás ellenőrzési irányai

A NAV rendészeti igazgatási jogkörében eljárva ellenőrzi a közúti áru- és személyszállításra vonatkozó előírások betartását. Az ellenőrzések jogalapját a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.), valamint a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.) biztosítja. A Kkt. 20. §-a alapján végzett ellenőrzések egyik fő célja a közúti közlekedés biztonságának javítása, melynek egyik kiemelt célja a jogosulatlan fuvarozás elleni hatékonyabb fellépésben való részvétel, illetve az ehhez kapcsolódó célirányos ellenőrzések végzése. A Gjt. alapján végzett ellenőrzések során a NAV vizsgálja az előírt gépjárműadó illetékbélyegen történő megfizetését, az EU-n kívüli államok fuvarozói által használt áruszállítási engedélyek, CEMT multilaterális engedélyek és kapcsolódó okmányok meglétét, érvényességét és azok szabályszerű használatát.

3.1. Közúti közlekedés biztonsága

A gépjárművezetők vezetési és pihenőidejének, a menetíró készülékek és adatrögzítő lapok használatára vonatkozó rendelkezések betartására és ezen eszközök manipulációinak felderítésére irányuló ellenőrzéseknek

elő kell segíteniük a közúti közlekedés biztonságát, ezen belül is az elalvós balesetek megelőzését, illetve esetszámának csökkenését.

A veszélyes áruk közúton történő szállítására vonatkozó rendelkezések betartására irányuló ellenőrzések szintén a közlekedésbiztonság javítását célozzák, melyek elsősorban preventív jelleggel bírnak. Fontos, hogy a szabálytalan szállítások felderítésével megelőzhetőek legyenek az olyan közlekedési balesetek, amelyek katasztrófa-helyzetet is eredményezhetnek.

A közlekedésbiztonsághoz kapcsolódnak a közúti járművek közúti közlekedésben való részvételéhez előírt műszaki, biztonsági és környezetvédelmi tulajdonságokra, a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedésére, a rakomány rögzítésére, továbbá az ömlesztett áruk szállítására irányuló ellenőrzések is.

3.2. A Nemzetközi közúti áruszállítás tisztaságának elősegítése

A szakterület kiemelt figyelmet fordít a tisztességes fuvarozói magatartást tanúsító gazdálkodók érdekeinek védelmére, illetve a jogszabályok kijátszása által szerzett versenyelőnyvel bíró cégek fuvarpiacról történő kizorítására, különös tekintettel a harmadik országos fuvarozást törvénysértő módon végzőkre. Az ellenőrzések eredményeként a NAV – a vonatkozó jogszabályok keretein belül – elősegíti a tisztességes piaci versenyt garantáló egyenlő feltételek érvényesülését.

Ennek keretében a NAV vizsgálja a nemzetközi forgalomban saját számlás áru- és személyszállításhoz, valamint közúti közlekedési szolgáltatás (díj ellenében végzett áru fuvarozás és személyszállítás) végzéséhez szükséges engedélyek és okmányok meglétét, érvényességét és azok szabályszerű használatát.

A 2014-ben tervezett ellenőrzések fő irányvonalai:

- a gyorsan romló élelmiszerek és élő állatok közúti szállítása,
- a bérelt járművekkel végzett közúti áruszállítás,
- a nemzetközi kombinált áru fuvarozást elősegítő kedvezményekhez kapcsolódó rendelkezések betartása,
- a nehéz tehergépkocsik közlekedésének korlátozása,
- a külföldi hatósági jelzéssel ellátott járművek belföldi üzemeltetése, használata.

4. A hulladékgazdálkodással kapcsolatos ellenőrzési irányok

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (továbbiakban: Ktdt.) 2012. január 1-jétől új feladatot határozott meg a vámhatóság részére: a hulladékgazdálkodás ellenőrzését.

Az ellenőrzésre történő kiválasztás során alkalmazni kell a kockázatelemzés, az előzetes adatgyűjtés és az ellenőrzésekre való felkészülés valamennyi eszközszerét. A vámszakmai ág eredményes ellenőrzési tevékenységének elősegítése érdekében az informatikai rendszerek széleskörű használata, az abban rejlő információk kiaknázása és azok gyakorlati ellenőrző tevékenységben való napi szintű felhasználása kiemelkedő jelentőséggel bír. A költségvetési támogatásnak minősülő kifizetés ellenőrzése minden esetben utólagos jellegű ellenőrzést jelent, hiszen az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség (a továbbiakban: OHÜ) az állami adó- és vámhatóságot a Ktdt. szerinti szerződés megkötéséről a szerződéskötést követő, kifizetés esetén a kifizetéstől számított 15 napon belül elektronikus úton tájékoztatja a szerződés, a szerződéskötés alapjául szolgáló okmányok, bizonylatok, dokumentumok, illetve a teljesítés (kifizetés) alapjául szolgáló bizonylatok adatainak egyidejű megküldésével.

Az ellenőrzések célja a prevenció, illetve az, hogy az esetlegesen jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás visszafizettetése a jogszabály által biztosított szankciók alkalmazásával történjen meg.

A 2014-ben tervezett ellenőrzések fő irányvonalai:

- a nem jogkövető magatartást tanúsító gazdálkodók feltérképezése és ellenőrzése

- helyszíni, eseti vizsgálatok lefolytatása az OHÜ szerződő partnereinél,
- kapcsolódó vizsgálat lefolytatása az OHÜ szerződő partnereinek ellenőrzésével kapcsolatban,
- a vonatkozó jogszabályok által vezetni rendelt nyilvántartások vizsgálata,
- be- és kitárolási, illetve szállítmányozási bizonylatok ellenőrzése, és a vezetni rendelt nyilvántartások adataival történő összevetése.

5. Fémkereskedelemmel kapcsolatos ellenőrzési irányok

A NAV vámszervének és azon belül a rendészeti szakterület kiemelt feladata a fémkereskedelmi tevékenységet végző gazdálkodók hatósági kontroll útján történő támogatása, az illegális fémkereskedők kiszűrése, tevékenységüknek legális mederbe történő terelése és a feketegazdaság visszaszorítása.

Az ellenőrzések elsődleges célja a jelentős gazdasági károkat okozó és a közszolgáltatások biztonságát, továbbá az élet- és vagyonbiztonságot fenyegető fémlopások és illegális fémkereskedelem visszaszorítása, valamint a kulturális javak védelme.

Az ellenőrzésre történő kiválasztás során alkalmazni kell a helyi szintű kockázatkezelés eszközét, amelyet indokolt folyamatosan fejleszteni kihasználva az informatikai rendszerek adta lehetőséget. A fémkereskedelmi szakterület eredményes felderítő tevékenységének elősegítése érdekében az informatikai rendszerek használata az ellenőrzési tevékenységben való napi szintű felhasználása, valamint a fémkereskedők által teljesített napi adatszolgáltatások vizsgálata kiemelkedő jelentőséggel bír.

A 2014-ben tervezett ellenőrzések fő irányvonalai:

- a Fémtv. által biztosított átmeneti időszakban fokozott ellenőrzések,
- helyszíni, eseti vizsgálatok lefolytatása a fémkereskedelmi engedéllyel rendelkező gazdálkodók telep és székhelyén,
- be- és kitárolási bizonylatok ellenőrzése, és a vezetni rendelt nyilvántartásokkal, valamint a Fémkereskedelmi Ellenőrzési Rendszer adataival történő összevetése,
- a bejelentési kötelezettség alá eső „érzékeny FAJ kód alá tartozó” fémkereskedelmi engedélyköteles anyag leadását megelőző ellenőrzések végrehajtása,
- fémkereskedőnek nem minősülő személyekre vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése.

6. A szabálysértési szakterület ellenőrzési prioritásai

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatályba lépésével, valamint ezzel egyidejűleg a szabálysértésekről a szabálysértési eljárásról, és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény változásai kapcsán új hatáskörös szabálysértések is megjelentek a jogszabályi környezetben.

A rendészeti szakterület egyik kiemelt feladata, hogy a szellemi tulajdonjogvédelmet sértő cselekmények és a hamisítás ellen fellépjen, fokozott ellenőrzéseket végezzen.

Az ellenőrzések elsődleges célja a jelentős gazdasági károkat okozó, ugyanakkor az emberi egészséget is veszélyeztető hamisított termékek kereskedelmének (élelmiszerek, gyógyszerek, ruhaneműk) visszaszorítása.

Továbbra is jelentős problémát okoz a jövedéki termékre elkövetett szabálysértések nagy száma, ezért a szakterület a vámorgankormányzat és a vámszabálysértések hatékony felderítésére is kiemelt figyelmet fordít.

A 2014-ben tervezett ellenőrzések fő irányvonalai:

- szerzői jogvédelemhez kapcsolódó jogsértő cselekmények felderítése (zenegép ellenőrzés, lemezlovak ellenőrzése stb.),
- a hamisítás elleni fellépés, hamis termékek lefoglalása, szabálysértési eljárások bevezetése és lefolytatása,
- jövedéki termékre elkövetett vámszabálysértések felderítése.

7. Az illegális migráció és az ahhoz kapcsolódó más jogellenes cselekmények elleni közös hatósági fellépés

A jogellenesen Magyarországra belépő és itt tartózkodó, illetve jogellenesen munkát vállaló külföldiek, valamint az illegális migrációhoz kapcsolódó más jogellenes cselekmények elleni közös hatósági fellépés hatékonyságának növelése, illetve összehangolása, a közrend és közbiztonság javítása érdekében komplex ellenőrző rendszer került kialakításra a Rendőrség, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, a Nemzeti Közlekedési Hatóság, valamint a NAV bevonásával.

A komplex ellenőrző rendszer feladata, hogy az ország egész területén biztosítsa a külföldiek jogszabályokban meghatározott hatósági ellenőrzésének végrehajtását, továbbá az illegális migráció, valamint az ahhoz kapcsolódó más jogellenes cselekmények felfedését, illetve a szükséges hatósági eljárások lefolytatását.

A 2014-ben tervezett ellenőrzések fő irányvonalai:

- az illegális migrációval fertőzött területek, útvonalak, csomópontok, munkahelyek, járművek és közlekedési eszközök összehangolt vagy közös idegenrendészeti, munkaügyi és közlekedési hatóság, illetve közrendvédelmi, közbiztonsági ellenőrzése,
- hatóságok által megszervezett és végrehajtott közös idegenrendészeti és munkaügyi, valamint közlekedési hatósági ellenőrző akciók.

8. A rendészeti ellenőrzést végző vámszervek ellenőrzéseinek tervezett arányszámai

Típus	Arány (%)
- rendészeti ellenőrzés (pl. az adatok gyűjtését, az adótartozások és egyéb kintlévőségek beszedését célzó ellenőrzések, közúti áru- és személyszállítás ellenőrzése, határforgalom ellenőrzése)	95,79
- fémkereskedelmi ellenőrzés	0,58
- hulladékgazdálkodás ellenőrzése	0,20
- egyéb ellenőrzési tevékenység keretében végzett ellenőrzések (pl. foglalkoztatotti ellenőrzés, közérdekű bejelentéssel kapcsolatos ellenőrzés, árueredet ellenőrzés)	3,43
Összesen	100,00

Jelen tájékoztatás a NAV adóztatási- és vámszerve 2014. évi ellenőrzési tevékenységére érvényes, aláírása napjától a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke által, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóztatási- és vámszerve 2013. évi ellenőrzési feladatainak végrehajtásához kiadott, az ellenőrzési irányokra vonatkozó tájékoztatás helyett a jelen tájékoztatást kell alkalmazni.

Budapest, 2014. február 3.